Not for Us

**Ivi, do you remember the theme of the first two chapters of Hallel?"

"Yes, Abba. They recount the awesome open miracles of Yetzias Mitzrayim and Kriyas Yom Suf that our ancestors merited"

"Excellent, Avi. The third chapter now shifts to the *geula osida* (future redemption), may it come speedily in our days." "Amen."

"Our ancestors had zechuyos for which they merited receiving open miracles. We have our own zechuvos, and we do indeed receive siyata di'shmaya (heavenly assistance) for them. However, they are of a different caliber than those of Nachshon, his tribe, and the tribe of Binyomin, who were mekadesh Shem Shomayim by jumping into the sea. This, along with the coffin of Yosef, brought about the tremendous miracle of the splitting of all of the waters in the world. Our lower madrayga (spiritual level) has caused Hashem to distance Himself. The strength, the rule, the plentitude, and the blessing that were once apparent for all to see, are now hidden within nature. We know that the geula osida will have greater miracles than Yetzias Mitzrayim. Since our current deeds are not on the level to accomplish this, we pray, 'Not for our sake, Hashem, not for our sake,"1 "Why does Dovid HaMelech repeat the words twice?"

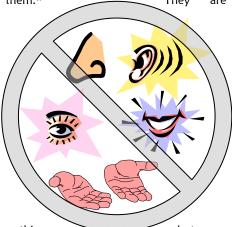
"That is an excellent question, Avi. The Radak relates that the repetition is to emphasize the point that the geula is not for our sake. Along the same lines, the Meam Loez explains that we really do not want it for ourselves, rather only for You. Why should Your Name be desecrated amongst the nations of the world? The idol worshippers see us suffering and mockingly ask, 'Where is their G-d now?2 Why is He not fighting their fight?3 Let Him rise up and help them!⁴ Where is His strength that He displayed at Yetzias Mitzrayim?'5 Since it has already been publicized amongst that nations that He chose us to be His people, it will be a chilul Hashem (desecration of the Holy Name) if He does not save us.6 Haman said, 'Their G-d has become old.'7 Our redemption will reveal that this is all folly! You are emmes (truth), and You sit in heaven watching over Klal Yisrael!

"The lyun Tefillah has a slightly different approach. 'Not for our sake' – not in our merit; 'not for our sake' – not in the merits of our Avos (Forefathers). Rather 'for

the sake of Your kindness' which You bestow freely in every generation, and 'for the sake of Your truth', which is the bris (covenant) that you made with the Avos. Even if we do not benefit from their merits, Hashem is still bound to us by the bris that He made with them."

"Dovid HaMelech answers their taunts. Although 'Our G-d is in Heaven's and does not reveal Himself openly in this world, He does not sit there powerless. Quite the opposite! Our G-d in heaven rules over all the upper and lower worlds⁴; 'whatever He desires, He does!'s The Almighty is just as strong now as He was then.³ His absolute rule is well revealed in His deeds.⁹

"The idols that the nations worship, on the other hand, are utterly powerless. They are 'the handiwork of man,'10 and it is an utter disgrace that people serve them.11 They are

nothing but mere gold and silver.3 They are referred to as 'atzabeyhem', which is from the word 'etzev' - sadness or grief. They bring sadness to those who trust in them.4 Even their worship is with sadness and groaning because they are calling to a god who is not able to answer.¹² Although they make them in the form of man, they are not able to put a neshama into them, and therefore their five senses do not function.4 Those who make them are like them. They have a mouth but do not use it to praise Hashem. Their eyes do not see the wonders of the Creator. Their ears do not hear the words of tochacha (chastisement) of the neviim. Their nose (spirit) does not discern the truth.¹³ May those who made them, and those who trust in them, be cursed with powerlessness like them!"3

€¶men!"

"Yisrael, on the other hand, trusts in Hashem! He is the One Who helps and guards us! Our trust comes through gen-

erations of experience receiving the Almighty's help and salvation.4 Our eyes always see that He is our 'help and shield'.14 And so, we continue to this very day trusting in Him to protect us from all the tsaros. 15 Beis Aharon – the Kohanim and Leviim are close to the King of kings, for they stand before Him in avodah always. They see that their avodah helps and this increases their trust in Him. Those who fear Hashem chachomim, are the wise men who spend their time in the Beis HaMedrash toiling in Torah. They know Hashem from the wisdom that they acquire, and understand that there is no one else who is befitting their trust."4

"Abba, Hashem is so kind. He protects us all of the time. May He continue guarding us, and bring the *geula osida* speedily in our days!"

"Amen!"

Kinderlach . . .

Hashem is going to redeem us. Why? For His sake. At the time of Yetzias Mitzrayim, He revealed His strength and let the entire world know that we are His chosen nation. Nowadays, His hand must be hidden within the framework of nature. Although the hidden miracles are apparent for all who look for them, the nations of the world do not see them. They tauntingly ask, "'Where is their G-d now? Why is He not fighting their fight? Let Him rise up and help them! Where is His strength that He displayed at Yetzias Mitzrayim?" This is a desecration of the Holy Name. We know that He is in Heaven, helping and guarding us all of the time. "O reveal Yourself, our Redeemer! Show the world that their idols are folly and utterly powerless! May those who worship them be cursed! We trust in You and only You. Bring the geula for Your sake, speedily and in our days, amen!"

- ¹ Tehillim 115:1, as explained by Radak, Malbim, Maggid Tsedek, Meam Loez
- ² Tehillim 115:2
- ³ Metsudas Dovid
- 4 Radak
- ⁵ Etz Yosef
- ⁶ Malbim
- ⁷ Esther Rabba 7:13
- 8 Tehillim 115:3
- ⁹ Iyun Tefillah
- 10 Tehillim 115:4
- 11 Iben Ezra
- ¹² Abarbanel, as cited in Siddur Iyun Tefillah
- ¹³ Siddur Iyun Tefillah
- 14 Tehillim 115:9
- 15 Maggid Tsedek

"אברימי, האם אתה זוכר את הנושאים של שני הפרקים הראשונים

"כן, אבא. שני הפרקים מספרים על הנסים הגלויים של יציאת מצרים וקריעת ים סוף, שאבותינו זכו לראות ולחוות."

"מצויין, אברימי. הפרק השלישי עובר לנושא אחר – לגאולה" העתידה, שתהיה במהרה בימינו." "!אמן'

"לאבותינו היו זכויות שעמדו להן כדי שיזכו לצפות בנסים גלויים. גם לנו יש זכויות משלנו, ואנו אכן זוכים בסייעתא דשמיא בצורת נסים. אך הזכויות שלנו הן בדרגה שונה מאלה של נחשון ושבטו, וכן של שבט בנימין, שקידשו שם שמיים שעה שקפצו

> לים. כל אלה, יחד עם ארונו של יוסף, הביאו לנס העצום של בקיעת כל מקורות המים בעולם. המדרגה הנמוכה שבה אנו גרמה לה' להרחיק עצמו נמצאים הכוח, הממשלה, השפע והברכה שהיו בעבר גלויים לכל, כעת חבויים בתוך הטבע. אנו יודעים שבגאולה העתידה יהיו נסים גדולים יותר מאשר ביציאת מצרים. ומכיון שמעשינו כעת אינם המצדיקה זאת, מתפללים ומבקשים שה' יביא לנו את הגאולה 'לא לנו (למעננו), ה', לא לנו' – שכן אין לנו די זכויות –

'כי אם למענך "מדוע חוזר דוד המלך על 'לא לנו' "?פעמיים

"שאלה מצויינת, אברימי. הרד"ק אומר שהחזרה באה להדגיש את הנקודה שהגאולה איננה למעננו. ילקוט מעם לועז גם כן מסביר שאיננו רוצים בגאולה בשבילנו, אלא רק

בשבילו, יתברך. מדוע ששמו יתחלל בין אומות העולם? עובדי האלילים רואים את סבלנו ושואלים בלעג, 'איה אלוקיהם?'^ב מדוע אין הוא נלחם את מלחמותיהם?^ג שיקום ויעזור להם!^ד איפה הכוח שהוא הראה לכל ביציאת מצרים?^{ה ה}רי כבר נודע לכל האומות שה' בחר בנו לעם סגולתו, ולכן יהיה זה חילול השם אם הוא לא יציל אותנו.^ו המן אמר ש'הוא (הקב"ה) זקן'.^ו גאולתנו תגלה לכל את השקר שבמחשבות כאלה! אתה אמת, ואתה יושב במרומים ומשגיח על עם ישראל!

ל'עיון תפילה' יש גישה מעט אחרת. 'לא לנו' – לא בזכותנו; 'לא לנו' – לא בזכות אבותינו, אלא 'על (בזכות) חסדך' ^{1} שאתה מרעיף עלינו בשפע בכל דור, ו'על אמיתך', שהוא הברית שכרתָּ עם עלינו בשפע בכל ^{1} האבות. גם אם איננו נהנים מזכויותיהם, ה' עדיין קשור עמנו בברית שעשה עמהם."

ואינו $^{\cap}$ ואינו בשמיים', ואינו "ודוד המלך ענה לטענותיהם. על אף ש'אלוקינו בשמיים', מגלה את עצמו בעולם הזה, הוא אינו יושב שם באפס מעשה. להיפך! אלוקינו שבשמיים שולט על העולמות העליונים והתחתונים⁴; 'כל אשר חפץ, עשה!'8 ה' חזק כיום כמו שהיה אז.3 שלטונו המוחלט מתגלה במעשיו.^ט

"האלילים שהעמים עובדים להם, לעומת זאת, חסרי כוח לחלוטין. הם 'מעשה ידי אדם' וקלון הוא לעובדיהם לעבוד אותם. אין הם 'מעשה ידי אדם' אלא כסף וזהב. ^{3} הם מכונים 'עצביהם' של הגויים, מילה הגזורה

מהמילה 'עצב' – לשון עצבות וצער. הם מביאים צער על הבוטחים בהם. 4 אפילו עבודתם נעשית בעצב ובאנחות משום שעובדיהם קוראים לאל שאינו יכול לענות להם.^{יב} על אף שהגויים יוצרים אותם בדמות אדם, אין הם יכולים לתת בהם נשמה, ולכן חמשת חושיהם אינם פועלים כלל.⁴ ואלה שיוצרים אותם – הם כמותם. יש להם פה, אך אין הם משתמשים בו כדי לשבח את ה'. עיניהם אינן רואות את נפלאות הבורא. אזניהם אינן שומעות את דברי התוכחה של הנביאים. אפיהם (רוחם) אינם מבחינים בָּאַמת. ^{יג} דוד המלך מקלל את כל אלה שעשו את האלילים, ואת אלה הבוטחים בהם, ואומר: יהי רצון שהם יהיו כמו האלילים שיצרו – חסרי כוח לחלוטיו!"³ "אמן!"

עם ישראל, לעומת זאת, בוטח בה'! הוא שעוזר לנו" ומגן עלינו. הבטחון שלנו נובע מדורות על גבי דורות של התנסותנו בקבלת עזרתו של ה' ובישועתו.⁴ בית אהרן – הכהנים והלויים – קרובים אל מלך מלכי המלכים, שכן הם עומדים בפניו ועובדים אותו תמיד. הם רואים שעבודתם עוזרת, ודבר זה מגביר את בטחונם בו, יתברך. יראי ה' – החכמים – עמלים בתורה בבית המדרש. הם מכירים את ה' מהחכמה שהם רוכשים בלימודם, ומבינים שאין אל אחר שראוי לבטוח בו."⁴

"אבא, ה' טוב כל כך! הוא מגן עלינו כל הזמן. יהי רצון שימשיך לשמור עלינו, ויביא את הגאולה העתידה, במהרה בימינו!" "!אמן"

לדים יקרים . . .

יציאת מצרים, גילה ה' את כוחו וכל העולם ידע שאנו עמו הנבחר. כעת, ידו מסתתרת בתוך הטבע. על אף שהנסים הנסתרים גלויים הם לכל מי שמחפש אחריהם, אומות העולם אינן יכולות לראות אותם, והן שואלות בלעג:"'איה אלוקיהם? מדוע אין הוא נלחם את מלחמותיהם? שיקום ויעזור להם! היכן הכוח העצום שנתגלה ביציאת מצרים?" ויש בכך משום חילול השם. אנו יודעים שהוא בשמיים. מסייע לנו ושומר עלינו בכל עת. ואנו מתחננים אליו: 'התגלה אלינו, גואלנו! הראה לעולם שאליליהם הבל הם

ה' עתיד לגאול אותנו. מדוע? למענו. בזמן

הבא את הגאולה למענך, במהרה בימינו, אמן!"

"תהילים קט"ו, א', על פי רד"ק, מלבי"ם, מגיד צדק, מעם לועז. יתהילים קט"ו, ב'.

וחסרי כוח! קלל את העובדים אותם! אנו בוטחים בך, ורק בך.

^גמצודת דוד.

ירד"ק.

עץ יוסף. ⊓ע

ימלבי"ם.

'אסתר רבה, ז', י"ג.

^חתהלים קט"ו, ג'.

. עיון תפילה עיון תפילה

'תהלים קט"ו, ד'.

אבן עזרא.^{יא}אבן

יסידור עיון תפילה.

יבאברבנאל, כמובא בסידור עיון תפילה.